

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. birželio 8 d. Nr. 21RE4-44 (AG4-30/18-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Beatos Labutytės, Astos Povilonienės, Sigitos Šimbelytės (pranešėja ir Komisijos posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojai, dalyvaujant pareiškėjai S. I., jos atstovei L. M., atsakovų atstovei R. S.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos S. I. skundą atsakovui Rokiškio rajono savivaldybės merui dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja S. I. Komisijai paduotu skundu prašo: 1) pripažinti, kad Rokiškio rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) mero 2023-02-22 raštas Nr. SD-5.46-707 „Dėl prašymų“ (toliau – ir 2023-02-22 Raštas) neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 str. reikalavimų, todėl yra naikintinas; 2) įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 prašymą „Dėl sprendimo dėl J. E. J. padovanoto žemės sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai paėmimo“ (toliau – ir 2022-10-07 Prašymas) ir priimti sprendimą, atitinkantį VAI 10 str. reikalavimus.

Paaiškino, kad 2022-10-07 Prašymu 161 Kriaunų seniūnijos gyventojų vardu kreipėsi į Savivaldybės tarybą ir prašė: 1) į artimiausio Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimą dėl pareiškėjos 2018-04-03 Savivaldybei padovanoto 0,5900 ha žemės sklypo, unikalus Nr. 4400-0320-5349, esančio Kriaunų k., Kriaunų sen., Rokiškio r. sav. (toliau – ir Sklypas) panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 2) artimiausiame Savivaldybės tarybos posėdyje priimti sprendimą dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 3) į Savivaldybės tarybos posėdį, kuriame bus sprendžiamas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai, pakviesti pareiškėją. Nurodė, jog 2022-10-20 pareiškėja gavo Savivaldybės administracijos direktoriaus raštą Nr. SD-5.42E-2587 „Dėl prašymo“ (toliau – 2022-10-20 Raštas). 2022-11-18 pareiškėja kreipėsi į Komisiją su skundu, kuriuo prašė: 1) įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą; 2) pripažinti, kad Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-10-20 Raštas neatitinka VAI 10 str. reikalavimų ir yra naikintinas. Komisija priėmė 2023-02-13 sprendimą Nr. 21RE4-11 (AG4-103/33-2022) (toliau – 2023-02-13 Sprendimas), kuriuo nusprendė pareiškėjos skundą tenkinti, panaikinti 2022-10-20 Raštą ir įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą bei priimti VAI nuostatas atitinkantį administracinį sprendimą. Pareiškėja kreipėsi į Savivaldybės tarybą su 2023-02-20 prašymu „Dėl informacijos apie klausimo įtraukimo į artimiausio Rokiškio rajono savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę pateikimo“ (toliau – ir 2023-02-20 Prašymas), kuriuo prašė informuoti, ar: 1) į artimiausio Savivaldybės tarybos posėdžio

darbotvarkę bus įtrauktas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 2) artimiausiame Savivaldybės tarybos posėdyje bus priimtas sprendimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 3) į Savivaldybės tarybos posėdį, kuriame bus sprendžiamas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai, bus pakviesta pareiškėja ir J. E. J.. Pareiškėja skunde Komisijai taip pat nurodė, jog ji 2023-03-24 el. paštu (duomenys neskelbtini) gavo 2023-02-22 Raštą ir skunde pacitavo jo turinį.

Dėl atsakymą pateikusio subjekto pareiškėja skunde nurodė VAĮ 11 str. 1 d. ir 4 d., Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) 1 p., 30 p., 32 p., 35 p., 36 p., 45 p. nuostatas ir teigia, jog ji 2022-10-07 Prašymu kreipėsi į Savivaldybės tarybą, o Komisija 2023-02-13 Sprendimo 3 p. būtent Savivaldybės tarybą, kaip kolegialų organą, įpareigojo išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir priimti VAĮ nuostatas atitinkantį administracinį sprendimą. Pasak pareiškėjos, jeigu jos 2022-10-07 Prašymo Savivaldybės taryba buvo nekompetentinga nagrinėti, ji tokį pareiškėjos prašymą turėjo pagal kompetenciją persiųsti kitam viešojo administravimo subjektui ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas turėjo informuoti pareiškėją, tačiau pareiškėja iš Savivaldybės tarybos jokio atsakymo dėl jos 2022-10-07 Prašymo taip ir negavo. Savivaldybės meras 2023-02-22 Rašte taip pat nenurodė, kad pareiškėjos tiek 2022-10-07 Prašymas, tiek ir 2023-02-20 Prašymas, buvo apsvarstyti Savivaldybės tarybos posėdyje ir dėl to buvo priimti atitinkami sprendimai.

Dėl kompetentingo subjekto nagrinėti prašymą pareiškėja skunde nurodė VAĮ 5 str. 1 d. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) (redakcija, galiojusią 2022-10-07 Prašymo ir 2023-02-20 Prašymo Savivaldybės tarybai pateikimo metu) 5 str. 1 d. 1 pp. ir 2 pp., 6 str. 3 p. ir 9 p., 11 str., 12 str. 13 str. 5 - d., 9 d., 16 str. 1 d. 26 p., 20 str. 2 d. bei Rokiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2023-03-31 sprendimu Nr. TS-102, (toliau – Reglamentas) 29.19 pp., 29.24 pp., 30.2.3. pp., 35 p. nuostatas ir teigia, kad nesutinka, jog jos 2022-10-07 Prašyme nurodytu atveju nėra pagrindo rengti sprendimo projekto. Pasak pareiškėjos, vien Savivaldybės mero 2023-02-22 Rašte nurodyta aplinkybė, kad Savivaldybės taryba priėmė 2018-03-05 sprendimą Nr. TS-45 (toliau – ir 2018-03-05 Sprendimas), pareiškėjos nuomone, patvirtina, jog klausimai, susiję su Savivaldybei priklausančiu turtu, patenka į Savivaldybės tarybos kompetenciją, todėl visi su Sklypo valdymu, naudojimu, disponavimu susiję sprendimai taip pat turi būti priimami Savivaldybės taryboje. Be to, pareiškėja nesutinka su Savivaldybės mero pozicija, kad vien aplinkybė, kad pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis Sklypo paskirtis yra kita, reiškia, jog Sklypas bus naudojamas Kriaunų kapinių plėtrai, kadangi 2022-10-07 pareiškėja kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją (toliau – Ministerija) dėl informacijos apie kapinių įrengimą pateikimo, kuri 2022-10-13 informavo, kad žemės sklype vykdoma ar numatoma vykdyti veikla turi atitikti Žemės naudojimo būdų turinio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Aplinkos ministro 2005-01-20 įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 (toliau – Aprašas), nustatytą žemės sklypo naudojimo būdo turinį. O Apraše nurodoma, kad „Kitos paskirties žemė“ apima įvairius žemės sklypų naudojimo būdus, t. y. nuo vienučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos iki atskirųjų želdynų teritorijos, todėl Nekilnojamojo turto registro įrašas „Kitos paskirties žemė“ savaime nereiškia, jog Sklype bus vykdoma Kriaunų kapinių plėtra. Dėl to, tam, kad Sklype būtų vykdoma tik Kriaunų kapinių plėtra, būtinas Savivaldybės tarybos sprendimas.

Dėl sprendimo priėmimo terminų pareiškėja skunde nurodė VAĮ 2 str. 20 d, 3 str. 1 d., 4 d., 10 str. 1 d., 3 d., 4 d. nuostatas ir teigia, jog Komisija priėmė 2023-02-13 Sprendimą, pareiškėja 2023-02-20 kreipėsi į atsakovą, t. y. Savivaldybės merą bei į Savivaldybės tarybą su 2023-02-20 Prašymu; 2023-03-24, t. y. praleidus VAĮ 10 str. 4 d. nustatytus terminus, el. paštu (duomenys neskelbtini) pareiškėja gavo 2023-02-22 Raštą, kuriame Savivaldybės mero, o ne Savivaldybės tarybos, į kurią pareiškėja taip pat kreipėsi, buvo nurodyta: „Kadangi S. I. 2022-10-07 ir 2023-02-20 prašymai yra dėl to paties klausimo, į abu prašymus teikiamas vienas atsakymas“, o analogiškas Savivaldybės mero pasirašytas raštas pareiškėją pasiekė pašto siunta tik 2023-03-29. Pareiškėjos teigimu, atsižvelgiant į tai, kad sprendimas (atsakymas) dėl jos 2022-10-07 Prašymo buvo priimtas

vėliau nei per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos, pareiškėjos manymu, laikytina, kad buvo pažeisti VAI 10 str. 4 d. nustatyti viešojo administravimo subjektams taikytini sprendimų dėl skundų / prašymų priėmimo terminai.

Dėl atsakymo (sprendimo) motyvų pareiškėja skunde nurodė VAI 3 str., 10 str. 5 d. nuostatas bei remdamasi teismų praktika, teigia, jog šiuo atveju nėra aišku, kurią dieną Savivaldybės meras atsakymą pasirašė (rašte nurodoma, kad raštas pasirašytas 2023-02-22, kai tuo tarpu faktiškai pareiškėjai raštas pateiktas tik 2023-03-24 el. paštu ir 2023-03-29 pašto siunta). Pareiškėjos teigimu, 2023-02-22 Rašte nėra nurodomas teisinis pagrindas, t. y. nėra nurodomi jokie teisės aktai ar teisės normos, kuriais remiantis pareiškėjos 2022-10-07 Prašyme ir 2023-02-20 Prašyme nurodytų klausimų nagrinėjimas nepatenka į Savivaldybės tarybos kompetenciją; taip pat nenurodoma, nei koku Savivaldybės tarybos reglamento punktu remiamasi, nei kur ir kokia tvarka (gyvai ar el. paštu) pareiškėja turėtų užsiregistruoti kalbėti Savivaldybės tarybos posėdyje (b. l. 2-15).

Atsakovas atsiliepimu į skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad su pareiškėjos skundu nesutinka, kadangi į pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir 2023-02-20 Prašymą buvo atsakyta, nepraleidžiant VAI nustatyto 20 darbo dienų termino, t. y. į 2022-10-07 Prašymą atsakyta po Komisijos 2023-02-13 Sprendimo įsiteisėjimo praėjus 11 d., į 2023-02-20 Prašymą buvo iš dalies atsakyta 2023-02-23. Kadangi šio prašymo klausimai dubliavo 2022-10-07 Prašymą, buvo nurodyta, kad atsakymas bus pateiktas, kai įsiteisės Komisijos 2023-02-13 sprendimas. Rengiant atsakymus, pareiškėjai buvo įvykdytos visos VAI 10 str. 4 d. nuostatos.

Nors vadovaujantis VAI nuostatomis, pareiškėjos 2023-02-20 Prašymas galėjo būti nebenagrinėjamas, nes jame buvo pakartoti 2022-10-07 Prašyme nurodyti klausimai, tačiau 2023-03-22, kuris užregistruotas 2023-03-24, buvo atsakyta į abu pareiškėjos prašymus, todėl pareiškėjos skunde nurodyta aplinkybė, kad į 2023-02-20 Prašymą nebuvo atsakyta neatitinka tikrovės. Atsiliepimo 3 lape nurodyta, kad raštas buvo rengtas 2023-03-22, tačiau datoje padaryta klaida, nurodant 2023-02-22.

VSĮ 13 str. 5 d. (galiojusio iki 2023-04-14) aiškiai nurodyti asmenys, kurie gali teikti tarybai svarstytinus klausimus, tik nurodyti asmenys turi teisę spręsti, ar reikalingas tarybos sprendimas konkrečiu klausimu. VSĮ nenumato galimybės rajono gyventojams įpareigoti savivaldybės tarybą kokią sprendimą priimti ir kaip už jį balsuoti, tai prieštarauja VSĮ 22-24 str. nuostatoms ir Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Sprendimas dėl dovanoto Sklypo panaudojimo kapinių plėtrai nepriskiriamas Savivaldybės tarybos kompetencijai, nes toks sprendimas yra priimtas. Jokie teisės aktai nenumato, galimybės savivaldybės tarybai sprendimu įpareigoti sklypą įregistruoti kapinių plėtrai, ar jo naudojimo paskirtį nurodyti kapinių plėtrai. Vadovaujantis Aprašu, jo V skyriuje yra nurodyta kitos paskirties žemė ir žemės sklypų naudojimo būdas – bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo teritorijos (24 eilutė). Aprašo sklypo naudojimo turinyje, kuris Nekilnojamojo turto registro pažymėjime nenurodomas, yra nurodyta, kad bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendro naudojimo teritorijos yra žemės sklypai, skirti bendram viešajam naudojimui t. y. žemės sklypai skirti kapinėms ir palaikų laidojimo statiniams. J. E. J. Savivaldybei dovanoto Sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis yra kita, naudojimo būdas – bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo teritorijos). Visiškai neaišku, kokio Savivaldybės tarybos sprendimo tikisi pareiškėja, jei teisės aktai nenumato, kad Nekilnojamojo turto registre būtų įregistruota sklypo paskirtis – kapinėms. Pažymėtina, kad pagal viešojoje teisėje įtvirtintą principą, viskas, kas tiesiogiai neleista įstatymo, yra uždrausta, todėl nebuvo ir nėra jokio teisinio pagrindo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl Sklypo panaudojimo kapinių plėtrai.

Atsakovo teigimu, pareiškėjai 2023-02-22 Raštu buvo atsakyta, kad šiuo atveju sprendimo projekto rengti nėra pagrindo, nes Savivaldybės tarybos 2018-03-15 Sprendimu sutikta neatlygintinai (pagal dovanojimo sandorį) priimti iš Sklypą ir šio sprendimo pagrindu 2018-04-03 pasirašyta dovanojimo sutartis Sklypo savininkės J. E. J. ir Savivaldybės mero. Atlikus kadastrinius matavimus ir suformavus Sklypą, 2019-08-16 Nekilnojamojo turto registre Sklypas įregistruotas, nurodant žemės

sklypo paskirtį – kitą, savininkas – Savivaldybė, o toks Nekilnojamojo turto registro įrašas reiškia, kad dovanotas Sklypas bus panaudotas Kriaunų kapinių plėtrai.

Pasak atsakovo, visi reikalingi teisės aktai yra priimti, veiksmai atlikti, nėra jokio teisės akto, kuris reglamentuotų papildomų tarybos sprendimų ar kitų teisės aktų priėmimą minėtais klausimais. Savivaldybės taryba negali priimti sprendimų, kurių priėmimo nenumato teisės aktai, todėl atsižvelgiant į tai, Savivaldybės tarybai nebus teikiamas sprendimo projektas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai. Kadangi klausimas į Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę nebuvo įtrauktas, nesant tam teisinio pagrindo, tai pareiškėjai norint pasisakyti Savivaldybės tarybos posėdyje, ji privalėjo užsiregistruoti ne vėliau kaip prieš 1 val. iki posėdžio pradžios, jai užsiregistravus ir nurodžius, kokių klausimų norėtų pasisakyti, Savivaldybės tarybos nariai posėdžio pradžioje būtų informuoti apie jos norimą pateikti informaciją, kuri nėra susijusi su posėdžio darbotvarka ir būtų sprendžiamas klausimas, ar įtraukti jos pasisakymą į posėdžio darbotvarkę. Pagrindas, kodėl reikia registruotis prieš tarybos posėdį buvo nurodytas, Reglamentas yra viešai paskelbtas, todėl kilus neaiškumams pareiškėja galėjo pasidomėti šiuo teisės aktu.

Atsakovas atsiliepė į pareiškėjos skundą taip pat nurodė VSĮ 20 str. 2 d. 1 ir 2 p. nuostatas ir teigia, jog pareiškėjos teiginys, kad Savivaldybės taryba neišnagrinėjo jos prašymo, kad atsakymą pasirašė netinkamas subjektas – prieštarauja prašymo pateikimo metu galiojusioms VSĮ nuostatomis, o pareiškėjos skundas neatitinka tikrovės, todėl yra atmestinas (b. l. 82-88).

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Rokiškio rajono savivaldybės mero 2023-02-22 rašto Nr. SD-5.46-707 „Dėl prašymų“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (b. l. 49-50).

Nagrinėjamos bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2023-02-20 Prašyme, adresuotame Savivaldybės merui ir Savivaldybės tarybai, nurodė, jog 2022-10-07 Prašymu ji 161 Kriaunų seniūnijos gyventojų vardu kreipėsi į Savivaldybės tarybą ir prašė: 1) į artimiausio Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimą dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 2) artimiausiam Savivaldybės tarybos posėdyje priimti sprendimą dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 3) į Savivaldybės tarybos posėdį, kuriame bus sprendžiamas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai, pakviesti pareiškėją ir J. E. J.

Pareiškėja gavusi Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-10-20 Raštą, apskundė jį Komisijai, prašydama įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir priimti sprendimą bei pripažinti, kad 2022-10-20 Raštas neatitinka VAĮ 10 str. reikalavimų ir yra naikintinas.

Komisija 2023-02-13 Sprendimu nusprendė pareiškėjos skundą tenkinti, panaikinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-10-02 Raštą bei įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir priimti VAĮ nuostatas atitinkantį administracinį sprendimą.

2023-02-20 Prašymu pareiškėja prašė informuoti ar: 1) į artimiausio Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę bus įtrauktas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 2) artimiausiam Savivaldybės tarybos posėdyje bus priimtas sprendimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai; 3) į Savivaldybės tarybos posėdį, kuriame bus sprendžiamas klausimas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai, bus pakviestos pareiškėja ir J. E. J.

Savivaldybės meras 2023-02-22 Raštu pareiškėją informavo, jog pareiškėjos 2022-10-07 Prašymas ir 2023-02-20 Prašymas yra dėl to paties klausimo, į abu prašymus teikiamas vienas atsakymas. Dėl pareiškėjos prašymuose pirmojo reikalavimo Savivaldybės meras nurodė VAĮ 13 str. 5 d. nuostatas ir paaiškino, jog šiuo atveju sprendimo projekto rengti nėra pagrindo, nes Savivaldybės tarybos 2018-03-15 Sprendimu sutikta neatlygintinai (pagal dovanojimo sandorį) priimti Sklypą, šio sprendimo pagrindu 2018-04-03 pasirašyta dovanojimo sutartis Sklypo savininkės J. E. J. ir Savivaldybės mero. Atlikus kadastrinius matavimus ir suformavus žemės sklypą, 2019-08-16 Nekilnojamojo turto registre Sklypas įregistruotas, nurodant Sklypo paskirtį – kitą, savininkas – Savivaldybė. Toks Nekilnojamojo turto registro įrašas reiškia, kad Sklypas bus panaudotas Kriaunų kapinių plėtrai, todėl visi reikalingi teisės aktai yra priimti, veiksmai atlikti. Nėra jokio teisės akto,

kuris reglamentuotų papildomų tarybos sprendimų ar kitų teisės aktų priėmimą minėtu klausimu. Savivaldybės taryba negali priimti sprendimų, kurių priėmimo nenumato teisės aktai viešojoje teisėje, todėl Savivaldybės tarybai nebus teikiamas sprendimo projektas dėl Sklypo panaudojimo Kriaunų kapinių plėtrai, nes tam nėra teisinio pagrindo, juolab, kad Savivaldybė neatsisakė ir neatsisako Kriaunų kapinių plėtrą vykdyti Sklype. Tuo tarpu dėl pareiškėjos prašymuose antrojo reikalavimo Savivaldybės meras nurodė, jog jokių Savivaldybės tarybos sprendimų dėl Sklypo negalima priimti, be to niekas negali nurodyti Savivaldybės tarybai, kokius sprendimus priimti, kaip Savivaldybės tarybos nariui balsuoti, bet koks spaudimas Savivaldybės tarybos nariui yra traktuojamas kaip teisės aktų pažeidimas. Tuo tarpu dėl pareiškėjos prašymuose trečiojo reikalavimo Savivaldybės meras nurodė, kad, kaip jau minėta, klausimas į Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę nebus įtrauktas, nesant tam teisinio pagrindo, todėl pareiškėja, norėdama pasisakyti tarybos posėdyje, privalo užsiregistruoti ne vėliau kaip prieš 1 val. iki posėdžio pradžios, jai užsiregistravus ir nurodžius, kokiu klausimu norėtų pasisakyti, Savivaldybės tarybos nariai posėdžio pradžioje bus informuoti apie jos norimą pateikti informaciją, kuri nėra susijusi su posėdžio darbotvarka ir bus sprendžiamas klausimas ar įtraukti jos pasisakymą įtraukti į posėdžio darbotvarkę (Reglamentas) (b. l. 49-50).

Pareiškėja, nesutikdama su Savivaldybės mero 2023-02-22 Raštu, Komisijai paduotu skundu prašo šį 2023-02-22 Raštą panaikinti ir įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir priimti sprendimą, atitinkantį VAĮ 10 str. reikalavimus (b. l. 2-15).

Dėl sprendimo panaikinimo

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovo veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos VAĮ (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2022-01-29) normos.

Nagrinėjant šį ginčą, svarbu nustatyti, ar atsakovas tinkamai pagal VAĮ nuostatų reikalavimus išnagrinėjo pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir 2023-02-20 Prašymą bei informavo pareiškėją apie jų nagrinėjimo rezultatus.

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 str. 10 d.). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAĮ 2 str. 12 d.). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintas taisykles (VAĮ 11 str. 1 d.). Taisyklių 1 p. įtvirtinta, jog jos reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, o 35 p. numatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 p., į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 str. nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 pp., atsakoma laisva forma. Tai reiškia, kad prašymo nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo prašymo turiniu, kurio institucija, nagrinėjanti prašymą, privalo laikytis ir pateikti atsakymą į prašymą ne siauresnės apimties nei pateikto prašymo turinys. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAĮ 14 str., nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (Taisyklių 47 p.).

Pažymėtina, jog yra taikomi VAĮ 10 str. 5 d. 5–7 p. nustatyti reikalavimai, tarp kurių ir reikalavimas, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ nuostatos

įtvirtina viešojo administravimo subjektams pareigą priimtame administraciniame sprendime nurodyti pagrindinius faktus, argumentus ir įrodymus, pateikti teisinį pagrindą, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Be to, ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008-06-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-700/2008, 2009-04-02 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-422/2009; 2010-10-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1037/2010).

Nagrinėjamu atveju byloje ginčas kilo dėl Savivaldybės mero 2023-02-22 Rašto, kuriuo iš esmės buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjos 2022-10-07 Prašyme ir 2023-02-20 Prašyme nurodytus reikalavimus. Vis dėlto, Komisija kreipia dėmesį į tai, kad pati pareiškėja savo skunde aiškiai formuluoja reikalavimą įvertinti 2023-02-22 Rašto atitikimą formaliems administraciniam sprendimui keliamiems reikalavimams, numatytiems VAĮ 10 str.

Atkreiptinas dėmesys, kad atsakymas asmeniui, bet kuria forma (skundu ar prašymu) besikreipusiam į viešojo administravimo instituciją, turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Administraciniame sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-12-18 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1440/14). Nurodytos nuostatos taip pat patvirtina, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Pažymėtina ir tai, kad sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinoma ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-11-08 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1833-442/2017, 2018-07-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018). Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-12-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016, 2017-07-28 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1096-858/2017, 2018-04-18 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-871-525/2018).

Sprendžiant dėl 2023-02-22 Rašto atitikties VAĮ 10 str. 5 d., įvertinus nagrinėjamu aspektu aktualų teisinį reglamentavimą bei byloje nustatytas faktines aplinkybes, darytina išvada, kad skundžiamas administracinis sprendimas pagrįstas objektyviais duomenimis, jame nurodyti išsamūs faktiniai duomenys, teisinis reglamentavimas, jame aiškiai ir suprantamai nurodytos aplinkybės ir motyvai, kuriais vadovaujantis atsisakyta tenkinti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymo ir 2023-02-20 Prašymo reikalavimus, detalai nurodyta skundžiamo rašto apskundimo tvarka.

Tuo tarpu pareiškėja skundu reikalaujama įvertinti 2023-02-22 Rašto atitikimą formaliems administraciniam sprendimui keliamiems reikalavimams, numatytiems VAĮ 10 str., kreipia dėmesį į galimai netinkamą subjektą, kuris išnagrinėjo jos prašymus ir dėl jų priėmė skundžiamą raštą, ir pažymima, kad Savivaldybės meras 2023-02-22 Rašte nenurodė, kad pareiškėjos tiek 2022-10-07 Prašymas, tiek ir 2023-02-20 Prašymas, būtų buvęs apsvarstyti Savivaldybės tarybos posėdyje ir dėl to buvo priimti atitinkami sprendimai, kadangi ji būtent 2022-10-07 Prašymu ir 2023-02-20 Prašymu kreipėsi į Savivaldybės tarybą, o ne į Savivaldybės merą.

Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad pagal VSĮ (redakcija, galiojusi nuo 2022-07-12 iki 2023-04-01) 12 str. 1 d., savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės

tarybos posėdžiuose. Savivaldybės tarybos posėdžiams klausimus rengia savivaldybės tarybos komitetai ir komisijos savo posėdžiuose, savivaldybės tarybos narių frakcijos ir grupės pasitarimuose, tarybos nariai, savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, savivaldybės meras ir savivaldybės administracijos direktorius. Tuo tarpu to paties įstatymo 13 str. 1 d. nurodyta, kad savivaldybės tarybos posėdžiui pirmininkauja meras arba, jeigu jo nėra, – vyriausias pagal amžių tarybos narys, o 5 d. nurodyta, kad savivaldybės tarybos posėdyje svarstytinus klausimus kartu su sprendimų projektais merui pateikia komitetai, komisijos, tarybos nariai, tarybos narių frakcijos ir grupės, savivaldybės kontrolierius, savivaldybės administracijos direktorius. Šios VSI normos aiškiai apibrėžia asmenis, kurie gali teikti savivaldybės tarybai svarstytinus klausimus ir tik šie asmenys turi teisę spręsti, ar reikalingas tarybos sprendimas konkrečiu klausimu. Remiantis tuo, Komisija sprendžia, kad VSI nenumato galimybės pareiškėjai, kaip Savivaldybės gyventojai, tiesiogiai teigti Savivaldybės tarybai prašymus dėl taryboje svarstytinų klausimų. Tuo tarpu Savivaldybės meras, kaip Savivaldybės tarybai pirmininkaujantis asmuo, ir kaip asmuo, kuris turi įgaliojimus priimti iš konkrečių subjektų Savivaldybės tarybos posėdyje svarstytinus klausimus, yra tinkamas subjektas, nagrinėti 2022-10-07 Prašymą ir 2023-02-20 Prašymą. Dėl to, pareiškėjos skundo teiginys, kad šiuos jos prašymus turėjo išnagrinėti Savivaldybės taryba, atmetinas kaip prieštaraujantis prieš tai išdėstytais VSI nuostatomis.

Taip pat atmetinas kaip nepagrįstas ir kitas skundo teiginys, kad 2023-02-22 Rašte nėra nurodomas teisinis pagrindas, t. y. nėra nurodomi jokie teisės aktai ar teisės normos, kuriais remiantis pareiškėjos 2022-10-07 Prašyme ir 2023-02-20 Prašyme nurodytų klausimų nagrinėjimas nepatenka į Savivaldybės tarybos kompetenciją. Komisija kreipia dėmesį į tai, kad skundžiamame rašte ne kartą remiamasi ir konkrečiomis VSI, Aprašo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis, kurios yra pakankamos, pagrįsti 2023-02-22 Raštu priimtą procesinį sprendimą. Juolab šiame rašte aiškiai pažymima, kad jokie teisės aktai nenumato, galimybės savivaldybės tarybai sprendimu įpareigoti Sklypą įregistruoti kapinių plėtrai, ar jo naudojimo paskirtį nurodyti kapinių plėtrai, todėl skundžiamame rašte nėra loginio pagrindo formaliai cituoti visą esamą teisinį reguliavimą, kad pagrįsti tokį teiginį. O ir pati pareiškėja, nurodydama prieš tai minėtą teiginį dėl nepakankamo teiginio pagrindo nurodymo 2023-02-22 Rašte, tokio teiginio nepagrindžia iš esmės jokiais argumentais. Dėl to, toks pareiškėjos skundo teiginys atmetinas kaip nepagrįstas.

Tuo tarpu dėl pareiškėjos skundo teiginio, kad 2023-02-22 Raštu buvo pažeisti VAĮ 10 str. 4 d. nustatyti viešojo administravimo subjektams taikytini sprendimų dėl skundų ar prašymų priėmimo terminai, Komisija atmeta kaip nepagrįstą. Atsakovas atsiliepime aiškiai konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis pagrindė, kodėl šis procesinis terminas nebuvo praleistas, t. y. nurodė, kad į 2022-10-07 Prašymą atsakyta po Komisijos 2023-02-13 Sprendimo įsiteisėjimo praėjus 11 dienų, į 2023-02-20 Prašymą buvo iš dalies atsakyta 2023-02-23 ir kadangi šio prašymo klausimai dubliavo 2022-10-07 Prašymą, buvo nurodyta, kad atsakymas bus pateiktas, kai įsiteisės Komisijos sprendimas. Tokie atsiliepime nurodyti teiginiai atitinka faktinę bylos medžiagą. Juolab Komisija pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi nuostatos, jog procedūriniai terminai sprendimo priėmimui yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg ilgai užtęsimas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-10-08 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-602-1189/2013). Taigi, kaip matyti iš šiuo aspektu suformuotos teismų praktikos, viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas administraciniam sprendimui priimti yra obstrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui. Lietuvos vyriausiojo administracinis teismas taip pat yra pažymėjęs, kad įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, tai yra tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą, su sąlyga, jei nesuėjęs senaties terminas šioms procedūroms vykdyti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-502-940/2013).

Taigi, Komisija sprendžia, kad pareiškėjos skundžiamas 2023-02-22 Raštas atitinka VAI 10 str. 5 d. administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, todėl panaikinti jį pareiškėjos skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo, pareiškėjos skundo reikalavimas panaikinti 2023-02-22 Raštą atmetinas kaip nepagrįstas. Tuo tarpu likę skundo argumentai, kuriais yra prašoma įvertinti 2023-02-22 Raštą iš esmės, t. y. argumentai, susiję su tuo, kad tam, kad Sklype būtų vykdoma tik Kriaunų kapinių plėtra, būtinas Savivaldybės tarybos sprendimas, taip pat keliant klausimą dėl Savivaldybės tarybos kompetencijos ir santykių su klausimų, susijusių su Savivaldybės turto valdymu, sprendimu – Komisija nevertina, kadangi tai neatitinka skundo reikalavimo pripažinti, kad 2023-02-22 neatitinka Raštas VAI 10 str. reikalavimų, ko pagrindu prašoma jį naikinti, todėl tokių aplinkybių vertinimas, reikštų išėjimą iš pareiškėjos skundo apibrėžtų ribų.

Kitu išvestiniu skundo reikalavimu pareiškėja Komisijos prašo įpareigoti Savivaldybės tarybą išnagrinėti pareiškėjos 2022-10-07 Prašymą ir priimti sprendimą, atitinkantį VAI 10 str. reikalavimus. Vis dėlto, Komisija konstatuoja, kad neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo reikalavimo panaikinti skundžiamą 2023-02-22 Raštą, todėl kartu nėra pagrindo tenkinti ir minėto išvestinio pareiškėjos skundo reikalavimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 str., 20 str. 1 d. 1 p. ir 22 str. Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos S. I. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys turi teisę šį sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskūsti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Sigita Šimbelytė

Komisijos narės

Beata Labutytė

Asta Povilonienė